

Ἰσχυρῶν

Ἐκκλησιολογικά. 1920

**ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΣΥΝΟΔΙΚΗ**  
**ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ**  
**ΠΡΟΣ ΤΑΣ**  
**ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ**

(Ἀνάτυπον ἐκ τοῦ περιοδικοῦ «Ἅγιος Ἀγαθάγγελος  
Ἐσφιγμενίτης», τεύχος 35)

ΑΘΗΝΑΙ 1976

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΣΥΝΟΔΙΚΗ  
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ  
ΠΡΟΣ ΤΑΣ  
ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

---

ENCYCLIQUE  
DE L'ÉGLISE DE CONSTANTINOPLE  
A TOUTES  
LES ÉGLISES DU MONDE



ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

---

1920

Φωτοτυπία τοῦ ἐξωφύλλου τοῦ πρωτοτύπου τῆς Ἐγκυκλίου, ἐκδοθέντος παρὰ τοῦ τυπο-  
γραφείου τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ἐν ἔτει 1920.

## Ο «ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ» ΤΩΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΣΤΩΝ

Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ἐπολεμήθη καθ' ὅλους τοὺς αἰῶνας ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτραις, ἀπὸ τοὺς ἐβραίους, ἀπὸ τοὺς αἰρετικούς, ἀπὸ τοὺς ἀθέους, ἐν γένει ἀπὸ ὅλα τὰ ὄργανα τοῦ σατανᾶ τοὺς λατρευτὰς τοῦ κόσμου τούτου· καὶ ἦτο ἐπόμενον· διότι αὐτὴ «οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου» Ὁ ἀρχηγὸς τῶν αἰρετικῶν καὶ ἀθέων, ὁ διάβολος, ὅπως αὐτὸς ἀνοηταίνει ὅτι εἶναι «κοσμοκράτωρ», διὰ νὰ γίνεται καπνὸς ὅταν ἀκουσθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ ἢ γίνῃ τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ, ἔτσι ἐδίδαξε καὶ τοὺς ὑπηρέτας του νὰ νομίζουν, ὅτι θὰ «κατισχύσουν τῆς Ἐκκλησίας»! Γνωρίζει ὁ διάβολος, ὅτι αὕτη, ἔχουσα τὸν Χριστὸν Ἀρχηγόν, εἶναι ἀήττητος, ὅμως ὑπὸ τῆς ὑπερφανείας καὶ ἀποστασίας τυφλούμενος, «ἠρεμεῖν οὐ δύναται». Καὶ πλάττει συνεχῶς τοὺς αἰρετικούς καὶ ποικίλους ἀρνησιχρίστους πολεμίους.

Κατὰ πρῶτον ἤρρισε μὲ τὴν ὀμνίαν τῶν εἰδωλολατρῶν αὐτοκρατόρων, κατόπιν μετεχειρίσθη τοῦ δυσωνύμου αἰρετικούς, διὰ τῶν ὁποίων ἔκαμε μεγαλύτερον κακόν, κατὰ δὲ τοὺς χρόνους τούτους ἐφεῦρε τὸν καταχθόνιον καὶ θεοκάπηλον Οἰκουμενισμὸν καὶ μὲ τὰ περὶ «ἀγάπης» καὶ «ἐνώσεως» κλπ. συνθήματα τῆς ἀπάτης μηχανεύεται ἔτι μεγαλύτερον κακόν. Μὲ σατανικότητα καὶ θεομάχον ἀδιστακτοσύνην πού δὲν ἠκούσθη προηγουμένως, ἐγείρουν τὸν κατὰ τῆς Ὁρθοδοξίας ὑποῦλον πόλεμον ὅπως καμμία αἴρεσις καὶ ἀθεΐα μέχρι σήμερον. Τὸ δεινὸν εἶναι, ὅτι ἐπέτυχον, ἐξ ἀβελτηρίας κλήρου καὶ λαοῦ

ν' ἀναβιάσουν τὰ ὄργανά των εἰς τοὺς ἐκκλησιαστικούς θρόνους καὶ ἔτσι τὸ «ἔργον» τοῦ Οἰκουμενισμοῦ προάγεται πρὸς ἐτοιμασίαν τῆς ἐλεύσεως τοῦ ἀντιχριστοῦ.

Ὁ ἀντίχριστος καὶ ἄθεος Οἰκουμενισμὸς εἶναι εὐρημα τῶν προτεσταντῶν, μᾶλλον δὲ τῶν δι' αὐτῶν ἐνεργούντων μασῶνων καὶ ἐβραίων. Στόχος των εἶναι τοῦτος: Μὲ τὸ σύνθημα—πρόσχημα «ἀγάπης», «ἐνώσεως» κλπ. νὰ ἀφήσουν οἱ Ὁρθόδοξοι «βαθμηδόν» τὰ τῆς Ὁρθοδοξίας (ὄχι νὰ ἐπιστρέψουν οἱ αἰρετικοὶ εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν), ἵνα οὕτω «ἐνωθοῦν» καὶ αὐτοὺς! Δηλαδὴ νὰ μείνουν οἱ Ὁρθόδοξοι χωρὶς Χριστόν· ὅπερ εἶναι ὁ αἰώνιος σκοπὸς τῶν Ἑβραίων. Εὐρόντες ὄργανα μερικοῦς φιλοκόσμους καὶ περιφρονητὰς ἐν τῷ Οἰκουμεικῷ Πατριαρχεῖῳ — μετὰ τὸ τέλος τοῦ Α' παγκοσμίου πολέμου — ἐνέπλεξαν δι' αὐτῶν τὴν Ὁρθοδοξίαν εἰς τὴν περὶ «ἐνώσεως τῶν ἐκκλησιῶν» ἀπάτην, τὸν βέβηλον καὶ ἀντίθεον Οἰκουμενισμὸν. Ἐκτελοῦντες, λοιπόν, τὸ «ἔργον» τοῦ Οἰκουμεισμοῦ οἱ ἐν τῷ Φαναρίῳ διώρισαν «Ἐπιτροπὴν» πρὸς μεθόδευσιν καὶ προώθησιν τούτου. Ἦτις «Ἐπιτροπὴ», μετὰ ποικίλας διαβουλεύσεως καὶ «προσχέδια», κατήρτισε τὴν κατωτέρω «Ἐγκύκλιον» τὴν ὁποίαν ἐκδώσαντες «μετὰ φιλοκαλίας εἰς ἀντίτυπα πολλὰ καὶ εἰς τέσσαρας γλώσσας Ἑλληνικὴν, Ρωσικὴν, Γαλλικὴν, Ἀγγλικὴν», κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1920, ἀπηύθυναν «Πρὸς τὰς ἀπανταχοῦ ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ», ἀποστείλαντες αὐτὴν εἰς τοὺς ἐπισημοτέρους οἰκουμενιστὰς δ-

λου τοῦ κόσμου. Ὁ ἐνθουσιασμός ὁ καταλαβῶν τοὺς ὄπου γῆς οἰκουμενιστάς, ἰδίᾳ τοὺς ἀγγλικανούς, ἐπισκόπουσι καὶ ἄλλους, ἦτο ἀπερίγραπτος. Τὰ μεγαλύτερα φύλλα τῆς Ἀγγλίας, τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικής καὶ «ἐπίσημοι» ἄνδρες ἐπλεξαν ἀπέραντα ἐγκώμια αὐτῆς καὶ μέχρι σήμερον ἐκθειάζεται ὑπὲρ αὐτῶν ὡς «περίπυστος, σπουδαιότατη» κ.τ.τ.. Καὶ πῶς ὄχι; Ἀφοῦ ὅτι ἐκεῖνοι ἐπεθύμουν ἀπὸ πολλοῦ — τὴν βεθλήωσιν τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ ἀναγνώρισιν καὶ παραδοχὴν τῶν βλασφημιῶν των — τοὺς τὸ παρεχώρουν ἀνελλιπίτως αὐτοὶ οἱ «ὀρθόδοξοι»!! Ὑπὸ τῆς ἐκ τούτου εὐγνώμοσυνης ἐμπορούμενον τὸ ὄργανον τοῦ Οἰκουμενισμοῦ τὸ λεγόμενον «παγκόσμιον συμβούλιον τῶν ἐκκλησιῶν», «ἐπὶ τῇ 25ετηρίδι του (1973) ἀφιέρωσεν εἰς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Θυατείρων Γερμανὸν κύριον συντάκτην τῆς Ἐγκυκλίου τοῦ 1920 μίαν τῶν εἰς τὸ ἐν Γενεύῃ Κέντρον του αἰθουσῶν μετ' ἀναμνηστικῆς πλακός»!! Ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

Εὐθύς ἐξ ἀρχῆς κηρύσσουσα ἡ «Ἐγκύκλιος» αὕτη τὸ βλάσφημον καὶ διὰ πρώτην φοράν ἀκουσθὲν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας «δόγμα», ὅτι «ἡ προσέγγισις καὶ κοινωνία τῶν ἐκκλησιῶν» «δὲν ἀποκλείεται ὑπὸ τῶν ὑφισταμένων μεταξὺ των διαφορῶν», συνιστᾷ ταύτην πρὸς «παρασκευὴν καὶ διευκόλυνσιν τῆς πλήρους ποτὲ ἐνώσεως», γινομένης «τὸ κατ' ἀρχὰς ἀπλῆς συναφείας καὶ προσεγγίσεως». Ὀνομάζουσα τὰ διάφορα ἄθροισματα τῶν αἰρετικῶν «Ἐκκλησίας», τὰς χαρακτηρίζει «οὐχὶ ἕξνας καὶ ἄλλοτριας ἀλλὰ συγγενεῖς καὶ οἰκείας ἐν Χριστῷ καὶ συγκληρονόμους καὶ συσώμους τῆς ἐπαγγελίας τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ Χρι-

στῷ», ὅπερ εἶναι φοβερὰ βλασφημία καὶ ὕβρις κατὰ τοῦ Θεοῦ καὶ ἄρνησις τῆς Ὁρθοδοξίας. Εἰσαγούσα εἰς τὸν Οἰκουμενισμὸν, ἔθεσεν «ὡς πρῶτον βῆμα», ὡς ὠνομάσθη, «τὴν παραδοχὴν ἐνιαίου ἡμερολογίου πρὸς ταυτόχρονον ἑορτασμὸν τῶν μεγάλων χριστιανικῶν ἑορτῶν ὑπὸ πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν». Ὀνομάζει «Ἐκκλησίας» ὄχι τὰς κατὰ τόπους Ὁρθόδοξους Ἐκκλησίας, ἀλλὰ τὰς πολυποικίλας συναγωγὰς τῶν αἰρετικῶν. Ἰδοὺ πῶς καὶ διὰ ποῖον σκοπὸν εἰσήχθη ὁ «νεοημερολογισμὸς» εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν ὡς «παραδοχὴ» τοῦ ἡμερολογίου τῶν φράγκων — ἐπ' ἀθετήσει τοῦ αἰωνίου Ἑορτολογίου τῆς Ὁρθοδοξίας — καὶ διὰ τὸν ἀντορθόδοξον «συνεορτασμὸν» μετὰ τοὺς αἰρετικούς — ἐπὶ καταστροφῇ τοῦ συνεορτασμοῦ τῶν Ὁρθόδοξων — οὐχὶ δὲ ὡς «διόρθωσις ἡμερολογίου», ὡς ἐξαπατᾷται ὁ χριστιανικὸς λαὸς ὑπὸ τῶν ψευδολόγων ὑποκριτῶν. Ἀφ' ὅτου «παρεδέχθησαν» τὸν νεοημερολογισμὸν, αὐτοὶ ἀνήκουον εἰς τὸν Οἰκουμενισμὸν καὶ ὄχι εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν. Ἄλλα «βήματα» ἐτέθησαν ἢ ἀνταλλαγὴ «ἀδελφικῶν» γραμμάτων, αἱ συσχετίσεις καὶ ἐπικοινωνίαι, ἡ ἀποστολὴ φοιτητῶν εἰς τὰς ἕξνας σχολὰς, τὰ «παγχριστιανικά συνέδρια», ἡ «ἐξέτασις» τῶν δογμάτων, ὁ ἀμοιβαῖος «σεβασμὸς» κλπ., πράγματα ἀντορθόδοξα, ποῦ δὲν ἠκούσθησαν ποτὲ προηγουμένως εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὰ ὁποῖα, ὡς γνωστόν, γίνονται καὶ συνεχίζονται καὶ προωθοῦνται ἀπὸ τότε. Ὅσα ἐγίναν καὶ γίνονται ἀπὸ τότε ἐπ' ἀθετήσει τῆς Ὁρθοδοξίας — ὅπως αἱ συμπεροεχασίαι, αἱ ἐπικοινωνίαι, ἡ «ἀροῖς τοῦ ἀναθέματος», οἱ «διάλογοι», τὰ συνεχῆ «παγχριστιανικά» συνέδρια, ἡ προτίμησις τῶν εἰς Εὐρώπην ποτισθέντων

τήν χολήν τῶν ξένων καθηγητῶν, ἡ μετάδοσις μυστηρίων, αἱ «ἀδελφικότητες καὶ κατανοήσεις» κλπ. — ἔγιναν καὶ γίνονται «σύμφωνα μετὰ τὴν Ἐγκύ-

κλιον τοῦ 1920», ἡ ὁποία καὶ ἀποτελεῖ τὸν Καταστατικὸν χάρτην τῶν οἰκουμενιστῶν, ὡς οἱ ἴδιοι διακηρύσσουσιν. Ἴδου αὐτοῦσιον τὸ κείμενον αὐτῆς.

## ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ



καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησία φρονούσα ὅτι ἡ τῶν διαφόρων Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν προσέγγισις πρὸς ἀλλήλας καὶ κοινωνία οὐκ ἀποκλείεται ὑπὸ τῶν ὑφισταμένων μεταξὺ αὐτῶν δογματικῶν διαφορῶν καὶ ὅτι τοιαύτη τις προσέγγισις τὰ μάλα ἐστὶν εὐκαίρια καὶ ἀναγκαία καὶ πρῶταχῶς χρήσιμος εἰς τε τὸ καλῶς ἐννοοῦμενον συμφέρον ἐκάστης τῶν ἐπὶ μέρους Ἐκκλησιῶν καὶ τοῦ ὅλου χριστιανικοῦ σώματος καὶ εἰς παρασκευὴν καὶ διεκδύλων τῆς πλήρους ποτέ, σὺν Θεῷ, καὶ εὐλογημένης ἐνώσεως, ἔκρινε τὸν παρόντα καιρὸν τὰ μάλιστα πρόσφορον πρὸς ἀνακίνησιν καὶ ἀπὸ κοινοῦ μελέτην τοῦ σπουδαίου τούτου ζητήματος. Εἰ γὰρ καὶ ἐν τούτῳ ἐνδέχεται ἵνα προκύψωσι καὶ παρεμβληθῶσιν αἱ ἀπὸ τῶν παλαιῶν προλήψεων καὶ ἔξεων ἢ καὶ ἐξ ἀξιώσεων δυσχέρειαι, αἱ τοσάκις τέως τὸ ἔργον τῆς ἐνώσεως ματαιώσασαι, ὅμως κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν, περὶ ἀπλῆς τῆς κατ' ἀρχὰς προκειμένου συναφείας καὶ προσέγγισως, αἱ δυσχέρειαι αὗται ἔσονται πάντως ἤττον σπουδαῖαι, ἀγαθῆς δὲ ὑπαρχούσης θελήσεως καὶ διαθέσεως οὔτε δύνανται οὔτε ὀφείλουσι κώλυμα ἀποτελεῖσαι ἀκαταγώνιστον καὶ ἀνυπερβλητον.

Ὅθεν τὸ πρᾶγμα ἡμεῖς γε καὶ κα-

τορθωτὸν καὶ εἰπὲρ ποτε εὐκαιρον ἐπὶ τῇ συντελεσθείσῃ νῦν ἐπ' αἰσίοις συμπήξει τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ὑπολαμβάνοντες, προαγόμεθα θαρρύντως ἐκθεῖναι ἐνταῦθα ἐν ὀλίγοις τὰς σκέψεις καὶ τὴν γνώμην ἡμῶν περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν τὴν προσέγγισιν ταύτην καὶ συνάφειαν ἐννοοῦμεν καὶ δυνατὴν ὑπολαμβάνομεν, μετὰ πόθου ἐκζητοῦντες καὶ ἀπεκδεχόμενοι τὴν κρίσιν καὶ τὴν γνώμην καὶ τῶν λοιπῶν τῶν τε κατὰ τὴν Ἀνατολὴν ἁδελφῶν καὶ τῶν ἐν τῇ Δύσει καὶ ἀπανταχοῦ σεβασμιῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν.

Νομίζομεν τοίνυν ἡμεῖς, ὅτι δύο τὰδε τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἐπίτευξιν τῆς τοιαύτης ἐφετῆς καὶ ὠφελίμου προσεγγίσεως συντελέσει καὶ ταύτην κατεργάσασθαι καὶ ἐκδηλοῦν δύνανται.

Καὶ πρῶτον ἀναγκαίαν καὶ ἀπαρῆ-τητον ὑπολαμβάνομεν τὴν ἄρσιν καὶ ἀπομάκρυνσιν πάσης ἀμοιβαίας δυσπιστίας καὶ δυσφορίας μεταξὺ τῶν διαφόρων Ἐκκλησιῶν, προκαλουμένης ἐκ τῆς παρὰ τισιν ἐξ αὐτῶν παρατηρουμένης τάσεως εἰς τὸ σαγηνεῦσαι καὶ προσηλυτίσαι ἄλλων ὁμολογιῶν ὁπαδοῦς. Οὐδεὶς γὰρ ἀγνοεῖ τί καὶ σήμερον συμβαίνει δυστυχῶς πολλαχοῦ, ἐπὶ διασπάσει τῆς ἐσωτερικῆς εἰρήνης τῶν Ἐκκλησιῶν, ἰδίᾳ τῶν ἐν Ἀνατολῇ, νέων οὕτω θλίψεων καὶ δοκιμασιῶν παρ' αὐτῶν τῶν ὁμοθρήσκων ἐπιφερομένων αὐταῖς, καὶ οἷαν μεγά-

λην, ἀντί τοῦ μηδαινοῦ ἀποτελέσματος, προκαλεῖ ἀπέχθειαν καί οὐλύτητα ἀντιθέσεως ἢ τῶσις αὐτῆς τινῶν εἰς τὸ προσηλυτιζεῖν καὶ σασηνεῦν τοὺς ὁπαδοὺς τῶν ἄλλων χριστιανικῶν ὁμολογιῶν.

Οὕτω δὲ τῆς εἰλικρινείας καὶ τῆς ἐμπιστοσύνης πρὸ παντὸς ἀποκαθισταμένη μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν, νομιζομεν δευτέρον ὅτι ἐπιβάλλεται ἵνα ἀναστυρωθῇ καὶ ἐνισχυθῇ πρὸ παντὸς ἡ ἀγάπη μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν, μὴ λογιζομένων ἀλλήλας ὡς ξένας καὶ ἄλλοτριαι, ἀλλ' ὡς συγγενεῖς καὶ οἰκείας ἐν Χριστῷ καὶ «συγκληρονόμοις καὶ συσώμοις τῆς ἐπαγγελίας τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ Χριστῷ» (Ἐφεσ. 3, 6). Ὑπὸ τῆς ἀγάπης γὰρ ἐμπνεόμεναι αἱ διάφοροι Ἐκκλησίαι καὶ ταύτην προτάσσομαι ἐν ταῖς περὶ τῶν ἄλλων κρίσεσι καὶ ταῖς πρὸς αὐτάς σχέσεσι, τὴν μὲν διάστασιν ἀντί τοῦ ἐπεκτείνειν καὶ αὐξάνειν ὡς οἷόν τε συνεισεῖσαι καὶ ομικρῦναι δυνήσονται, διὰ τῆς διεγέρσεως δὲ τακτικῷ φιλαδελφῶ ἐνδιαφέροντος περὶ τῆς καταστάσεως, τῆς εὐσταθείας καὶ τῆς ἐνομιμίας τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν, διὰ τῆς σπουδῆς εἰς τὸ παρακολουθεῖν τοῖς παρ' αὐταῖς συμβαίνουσι καὶ ἀκριβέστερον γνωρίζειν τὸ κατ' αὐτάς καὶ διὰ τῆς προθυμίας εἰς τὸ τείνειν ἐκάστοτε ἀμοιβαίως χεῖρα βοηθείας καὶ ἀντιλήψεως, πολλὰ τὰ ἀγαθὰ εἰς δόξαν καὶ εἰς ὄφελος ἑαυτῶν τε καὶ τοῦ χριστιανικοῦ σώματος ἐπιτελέσουσι καὶ κατορθώσουσι.

Δύναται δὲ ἡ φιλία αὐτῆ καὶ ἀγαθῶφρων πρὸς ἀλλήλους θιάσεις ἐκφαίνεσθαι καὶ τεκμηριοῦσθαι εἰδικώτερον, κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν, ὡς ἐξῆς: α') διὰ τῆς παραδόχης ἐνιαίου ἡμερολογίου πρὸς ταυτόχρονον ἑορτασμόν τῶν μεγάλων χριστιανικῶν ἑορτῶν ὑπὸ πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν β') διὰ τῆς ἀνταλλαγῆς ἀδελφικῶν γραμμάτων κατὰ τὰς μεγάλας τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἐνιαυτοῦ ἑορτάς, ἐν αἷς εἰθισταί, καὶ ἐν ἄλλαις ἐκτάκτοις περιστάσεσι, γ') διὰ τῆς οἰκειότερας συσχετίσεως τῶν ἐκασταχοῦ εὐρισκομένων ἀντιπροσώπων τῶν διαφόρων

Ἐκκλησιῶν, δ') διὰ τῆς ἐπικοινωνίας τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Θεολογικῆς Ἐπιστήμης καὶ διὰ τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν ἐν ἐκείνῃ Ἐκκλησίᾳ ἐκδοδιζομένων θεολογικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν περιοδικῶν καὶ συγγραμμάτων, ε') διὰ ἀποστολῆς νέων χάριν σπουδῶν ἀπὸ τῆς μῆς εἰς τὰς σχολὰς τῆς ἄλλης Ἐκκλησίας στ') διὰ τῆς συγκροτήσεως παγχριστιανικῶν συνεδρίων πρὸς ἐξέτασιν ζητημάτων κοινῶς πᾶσι ταῖς Ἐκκλησίαις ἐνδιαφέροντος, ζ') διὰ τῆς ἀπαθοῦς καὶ ἐπὶ τὸ ἱστορικώτερον ἐξέτασεως τῶν δογματικῶν διαφορῶν ἀπὸ τῆς ἔδρας καὶ ἐν ταῖς συγγραφαῖς, η') διὰ τοῦ ἀμοιβαίου σεβασμοῦ τῶν κρατούντων ἐν ταῖς διαφόροις Ἐκκλησίαις ἡθῶν καὶ ἐθίμων, θ') διὰ τῆς παροχῆς ἀμοιβαίως εὐκτηριῶν οἰκῶν καὶ κοιμητηριῶν διὰ τὰς κηδεῖας καὶ τὴν ταφὴν τῶν ἐν τῇ ἔσθῃ ἀποθνησκόντων ὁπαδῶν τῶν ἐτέρων ὁμολογιῶν, ι') διὰ τοῦ διακανονισμοῦ μεταξὺ τῶν διαφόρων ὁμολογιῶν τοῦ ζητήματος τῶν μικτῶν γάμων, ια') διὰ τῆς πρόφρονος τέλους ἀμοιβαίας ὑποστηρίξεως τῶν Ἐκκλησιῶν ἐν τοῖς ἔργοις τῆς θρησκευτικῆς ἐπιρρώσεως, τῆς φιλανθρωπίας καὶ τοῦ παραλληλοῦ.

Ἔσται δὲ ἡ ἀνύποτος καὶ ζωηροτέρα αὐτῆ τῶν Ἐκκλησιῶν πρὸς ἀλλήλας συνάφεια καὶ ἄλλως ὑπὲρ τοῦ ὅλου τῆς Ἐκκλησίας σώματος χρήσιμος καὶ ὠφέλιμος, ὅτι παντοῖοι κίνδυνοι οὐχὶ ἤδη ταύτῃ ἢ ἐκείνῃ τῶν ἐπὶ μέρους Ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ τῇ ὁλότῃ αὐτῶν ἐσπεριλοῦσιν, ὡς αὐταῖς ταῖς βάσεσι τῆς χριστιανικῆς πίστεως καὶ αὐτῇ τῇ συστάσει τῆς κατὰ Χριστὸν ζωῆς καὶ οἰκωνομίας ἀντιφερόμενοι. Ὁ γὰρ ἄρτι λήξας φοβερός παγκόσμιος πόλεμος, ὡς ἐτεκμηρίωσε πλείστα τὰ ἐν τῷ βίῳ τῶν χριστιανικῶν λαῶν νοσηρὰ καὶ ἀπεκάλυψε μεγάλην πολλακτικὴν ἔλλειψιν σεβασμοῦ καὶ πρὸς αὐτὰ ἔτι τὰ στοιχεῖα τοῦ δικαίου καὶ τῆς φιλανθρωπίας, οὕτως ἐδείνωσε μὲν τὰς ὑπαρχούσας, ἠνέφωξε δὲ καὶ ἄλλας νέας πληγὰς πρακτικώτερας, ὡς εἶπειν, φύσεως, καθ' ὧν πολ-

λή εικότως απαιτεῖται προσοχή καὶ μέριμνα ἀπὸ μέρους πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν. Ὁ δὲ ὁσημέραι εὐρυτέρας διαστάσεις λαμβάνων ἀλκοολισμός, ἡ ὑπὸ τὴν σημαίαν τῆς ἐξωραΐσεως τοῦ θίου καὶ τῆς ἀπολαύσεως τῆς ζωῆς βριαμβεύουσα περιττὴ πολυτέλεια, ἡ ὑπὸ τὸ κάλυμμα τῆς ἐλευθερίας καὶ χειραφετήσεως τῆς σαρκὸς μόλις συγκαλυπτομένη φιληδονία καὶ ἡδυπάθεια, ἡ ὑπὸ τὸ εὐσημον ὄνομα τῆς ἀναπτύξεως, τῆς φιλοκαλίας καὶ τῆς καλλιεργείας τῶν ὥρσιων τεχνῶν ἀκολασταίνουσα ἀσχημοσύνη ἐν τῇ φιλολογίᾳ, τῇ ζωγραφικῇ, τῷ θεάτρῳ ἢ καὶ τῇ μουσικῇ, ἡ θεοποίησις τοῦ πλούτου καὶ ἡ περιφρόνησις τῶν ὑψηλοτέρων ἰδεωδῶν, ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐπιφόβους καὶ ταῦτα δημιουργοῦντα κινδύνους τῇ συστάσει τῶν χριστιανικῶν κοινωνιῶν, εὐκαιρα ἀποτελοῦσι ζητήματα δεκτικὰ καὶ χρήζοντα τῆς ἀπὸ κοινοῦ μελέτης καὶ συνεργασίας τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν.

Οὐδὲ ὀφείλουσι τέλος αἱ τῷ ἁγίῳ ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ κομῶσαι Ἐκκλησίαι Αὐτοῦ ἀμνημονεῖν καὶ ἀμελεῖν ἐπὶ πλέον τῆς περὶ ἀγάπης μεγάλης καὶ καινῆς ἐντολῆς Αὐτοῦ καὶ ὑστερῆσαι σήμερον θλιβερώς τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν, αἵτινες τὸ πνεῦμα ἀκριβῶς τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῆς διδασκαλίας ἐφαρμόζουσαι τοῦ Χριστοῦ, συνέπηξαν ἤδη ἐπ' αἰσίοις τὴν Κοινωνίαν λεγομένην τῶν Ἐθνῶν πρὸς ὑπεράσπισιν τοῦ δικαίου καὶ καλλιέργειαν τῆς ἀγάπης καὶ συμποίας μεταῦ τῶν ἔθνῶν.

Διὰ ταῦτα πάντα, ἡμεῖς τε ποθοῦντες καὶ τὰς ἄλλας Ἐκκλησίας συμμεριζομένας νομίζοντες τὴν σκέψιν καὶ γνώμην ἡμῶν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς συμπήξεως τοιαύτης τινὸς τούλάχιστον τὸ κατ' ἀρχὰς συναφείας καὶ κοινωνίας μεταῦ τῶν Ἐκκλησιῶν, παρακαλοῦμεν ὅπως προφρόνως δηλωθῇ ἡμῖν ἀπαντητικῶς ὑφ' ἐκάστης ἡ κρίσις καὶ γνώμη αὐτῆς, ἵνα οὕτω, καθοριζομένου ἀπὸ κοι-

νῆς συγκαταθέσεως καὶ ἀποφάσεως τοῦ πράγματος, χωρήσωμεν ἀπὸ κοινοῦ ἀσφαλῶς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν, καὶ οὕτως «ἀληθεύοντες ἐν ἀγάπῃ αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ, ὁ Χριστός, ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμενον καὶ συμβιβασόμενον διὰ πάσης ἀφῆς τῆς ἐπιχορηγίας, κατ' ἐνέργειαν ἐν μέτρῳ ἑνὸς ἐκάστου μέρους, τὴν αὐξήσιν τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ». (Ἐφεσ. 4, 15).

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Κωνσταντινουπόλεως, κατὰ μῆνα Ἰανουάριον τοῦ χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ σωτηρίου ἔτους.

Ὁ Τοποτηρητῆς τοῦ Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου Κωνσταντινουπόλεως † Μητροπολίτης Προύσης Δωρόθεος

† Ὁ Μητροπολίτης Καισαρείας Νικόλαος

† Ὁ Μητροπολίτης Κυζίκου Κωνσταντίνος

† Ὁ Μητροπολίτης Ἀμασείας Γερμανὸς

† Ὁ Μητροπολίτης Πισιδείας Γεράσιμος

† Ὁ Μητροπολίτης Ἀγκύρας Γερβάσιος

† Ὁ Μητροπολίτης Αἴνου Ἰωακείμ

† Ὁ Μητροπολίτης Βιζύης Ἄνθιμος

† Ὁ Μητροπολίτης Σηλυβρίας Εὐγένιος

† Ὁ Μητροπολίτης Σαραντά Ἐκκλησιῶν Ἀγαθάγγελος

† Ὁ Μητροπολίτης Τυρολόης καὶ Σερεντίου Χρυσόστομος

† Ὁ Μητροπολίτης Δαρδανελλίων καὶ Λαμψάκου Εἰρηναῖος